

woeste, wilde werkzaamheid zonder eenige regelmaat toegeschreven worden? Voor hen was de benaming Duivelskantoor dus eenvoudig en natuurlijk.

De voornaamste vestiging in de Kaapgoudvelden is Barberton. De stad is op de noordelijke hellingen der heuvels gebouwd, die de Kaapvallei van den zuidkant begrenzen. Die ligging op eene hoogte maakt de plaats gezonder, daar de dalen dikwijls broeinesten van koorts zijn. De figuur geeft ons een blik op de stad met de hoogere bergen op den achtergrond.

Barberton, hoewel ouder den Johannesburg, is plotseling blijven stilstaan, toen de goudvelden op den Rand ontdekt waren. Want Witwatersrand bezit verschillende voordeelen, welke de Kaapgoudvelden ontberen. Wij zeiden reeds, dat de ligging zooveel ongunstiger is. Doch daarenboven wordt in de Kaapvallei het goud in kwartsriffen gevonden, een gesteente, dat veel harder en moeilijker te stampen valt dan het banket van Witwatersrand. Hierdoor zijn aan de bewerking van het gouderts in de Kaapvelden grooter kosten verbonden.

Evenwel bezitten de Kaapgoudvelden ook voordeelen boven de andere. Terwijl aan den Witwatersrand de steenlagen met houten stutten moeten geschoord worden, is in de Kaapvallei het gesteente overal vast genoeg, om zonder deze de mijnen open te houden. Verder levert hier de Kaap-rivier meestal overvloedig water, wat op het Hoogveld dikwijls ontbreekt. En eindelijk zijn de arbeidsloonen bij Johannesburg hooger dan te Barberton.

Barberton toch ligt in het oostelijk gedeelte der Republiek. Hier leven de Kaffers nog veelvuldig in hunne kralen, en van hunne hoofden zijn de werkrachten goedkoper te bekomen. En wanneer de spoorweg van de Delagoabaai niet ver van de Kaapvallei het Lijdenburgsche weldra doorsnijdt, zal de afgelegenheid van dit gebied ophouden, en misschien een betere toekomst voor de Kaapgoudvelden aanbreken.

De Kaapgoudvelden, die eerst sedert 1886 weder bewerkt werden, schijnen ook reeds vroeger geëxploiteerd te zijn geweest. John M. Stuart deelde in 1883 na een bezoek aan dit landgebied mede, dat hij er talrijke bewijzen gevonden had van eene vroegere ontginning dezer mijnen. Vele overblijfselen van blijkbaar met zorg aangelegde mijnen waren toen nog te zien. Omtrent de herkomst dier overblijfselen wisten de bewoners evenwel niets te vermelden, en de heer Stuart meende daarom, dat zij waarschijnlijk van de Portugeezen afkomstig waren, die in de 17de eeuw enkele ondernemingen in het binnenland vestigden. Evenwel met zekerheid is hierover niets mede te deelen.

Wij eindigen hiermede ons overzicht van de goudexploitatie in de Zuid-Afrikaansche Republiek. Moge het er toe bijdragen, om de uiterste conclusie, als zoude van de Transvaalsche goudvelden niets te verwachten zijn, een resultaat, waartoe teleurstelling en verliezen licht voeren, te temperen. De goudvelden in Zuid-Afrika dragen niet de schuld der geleden verliezen. Wanbeheer, bedrog en dobbelarij hebben de rampen tengevolge gehad, die zich schijnbaar aan de goudvelden verbinden. Die dure les der ervaring worde in de toekomst ter harte genomen.
